

**Eti ka pitanja u socijalnom
radu za vrijeme socijalne i
ekonomske krize - pogledi iz
Doma za starije osobe Centar**

**Slavica Mandi ,
mag.socijalnog rada**

Ekonomska kriza

- **Ekonomskom krizom se u znanosti o narodnom gospodarstvu naziva razdoblje značajnog negativnog razvoja u gospodarstvu.**
- **jedan zaposleni na jednog umirovljenika**
- **Prosječna mirovina 2,5 puta manja od prosječne plaće**
- **2/3 umirovljenika ima manju mirovinu od prosječne**
- **Okolo 130.000 osoba starijih od 65 godina prima mirovinu**
- **Pokazatelji u zadnjih 15 godina četiri puta gori**

Socijalna kriza

- Ako je cilj socijalne politike prevladavanje socijalnih rizika, ujednaavanje životnih šansi građana, podizanje razine općeg blagostanja u društvu i osiguravanje socijalne pravde, kao naela raspodjele dobara i usluga unutar društva, kojeg prihvaćaju svi ljudi, a socijalna država je ona država koja je na sebe preuzela jamstvo da će provoditi socijalnu politiku, onda je socijalna kriza nepostojanje svega navedenoga.
- Ako je starost socijalni rizik, u vrijeme socijalne krize umirovljenici su se našli na rubu siromaštva i socijalne isključenosti

Etika, moral, kriza...

- u običnom govoru etika je isto što i moral ili skup moralnih pravila prema kojima se ljudi ponašaju i trebaju ponašati.
- poput spojenih su posuda: jedna prouzrokuje drugu, ekonomska moralnu i moralna ekonomsku
- i jedna i druga neminovno pogađaju i stanare Doma i njihove obitelji
- svaka kriza ima u sebi i nešto korisno, tako ona pročišćava, oslobađa od lažnih vrijednosti, vraća uvijek sebi samom i drugom uvijek, pomaže ponovno otkriti ono bitno, što jedino vrijedi

Ekonomske cijene smještaja u ekonomskoj i socijalnoj krizi?

- Po novom Zakonu o socijalnoj skrbi, Ministarstvo treba do kraja godine pripremiti metodologiju za izračun cijena u 45 županijskih domova za starije osobe, sa ciljem da ujedna i cijene na ekonomskoj razini, kako bi domovi mogli poslovati bez gubitaka.
- Stav zakonodavaca je da onaj tko ima novca sam plati svoj smještaj, a država pomogne onima kojima je skrb u domovima potrebna, a ne mogu je platiti
- Sindikat umirovljenika Hrvatske poziva na obustavu reforme dok se ne izradi kvalitetna analiza i simulacija itave problematike, „kako ljudi ne bi postali žrtve“.

Slike iz Doma za starije osobe „Centar” u Zagrebu

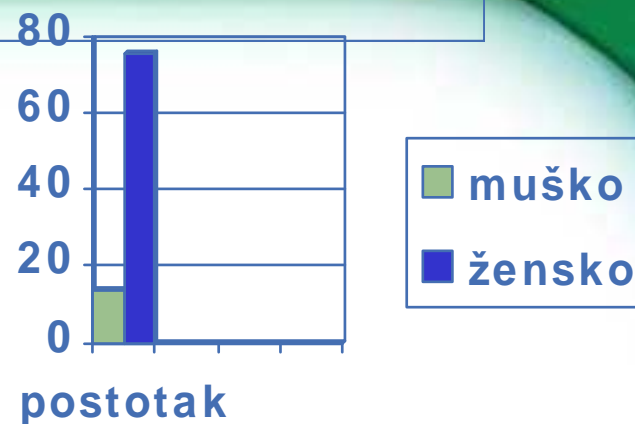
- nekad:Godine 1897. osniva se “Društvo proti prosja enja”, na elu s biskupom dr.I.Krapac unajmljuje prostor na periferiji, u Jelisavinoj 10 i smještava 250 siromaha i besku nika,a godine 1902.ustanova dobiva naziv„Uboški dom“, i donosi svoja pravila po kojima e raditi..
- danas:moderan Dom koji skrbi za oko 350 starijih osoba, smještenih na dvije lokacije: Crnatkova 14,(106 korisnika), te Klai eva 10, sa 250 smještenih korisnika
- O njihovim zdravstvenim, prehrambenim, higijenskim, kulturnim, duhovnim i svim drugim potrebama skrbi oko 110 zaposlenika.

Anketa: cilj, metoda i uzorak

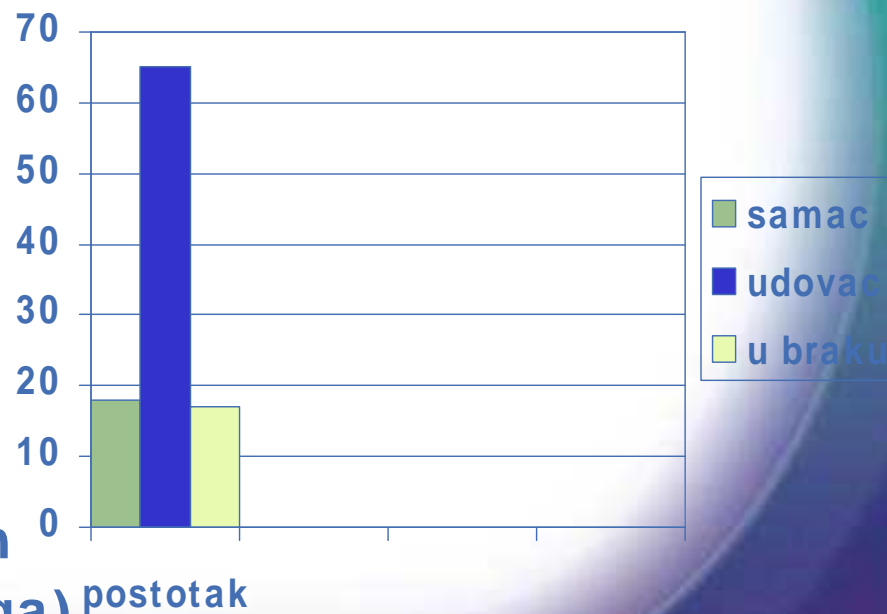
- Cilj: ispitati financijske mogućnosti i na ime plaćanja troškova smještaja, stanara i srodnika, te njihovo zadovoljstvo i vezanost za Dom u kojemu žive
- Metoda i uzorak: anketa se sastojala od 10 pitanja,
- ispisanih velikim slovima i razumljivim riječnikom, na jednoj stranici
- provedena je u rujnu ove godine među stanarima Doma (100 dobro orijentiranih ispitanika)
- Stanari su ankete dobili u papirnatom obliku metodom slučajnog odabira
- ankete su ispunjavali anonimno

Rezultati ispitivanja i analiza

- Spol:
76 ž
14 m
(uzorak odgovara
svarnom omjeru
u odnosu na spol)

- Bra ni status:
17 - u braku
65 - udovi(a)ca
18 – samaca
(odlu uju se
na smještaj nakon
smrti bra nog druga)

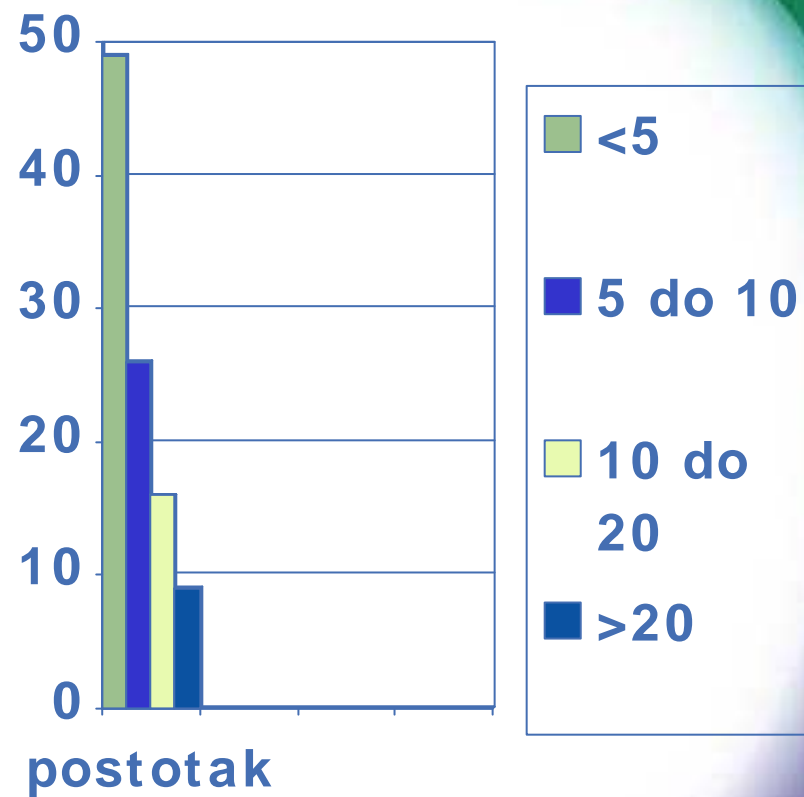

1. pitanje

- Dužina boravka u domu:

1. Manje od 5 godina – 49 osoba
2. Od 5-10 god. – 26 osoba
3. Od 10-20 god. – 16 osoba
4. Više od 20 god. – 9 osoba

(75% ispitanika u Domu do 10g.)

2. pitanje

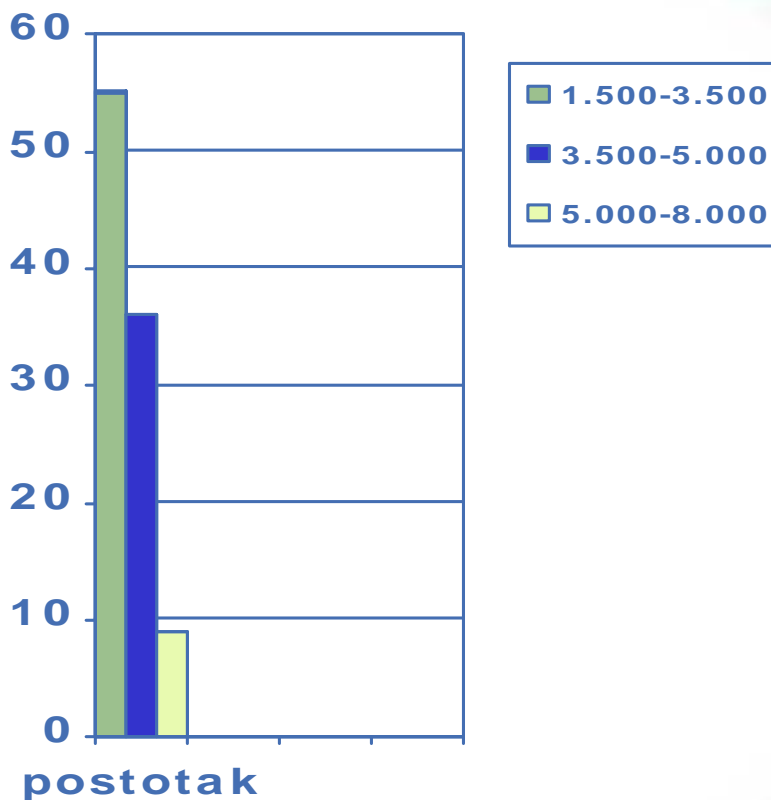
- Visina mjese nih prihoda:

- 1. 1500.00 - 3500.00 kn - 55 osoba

- 2. 3500.00-5.000.00kn - 36 osoba

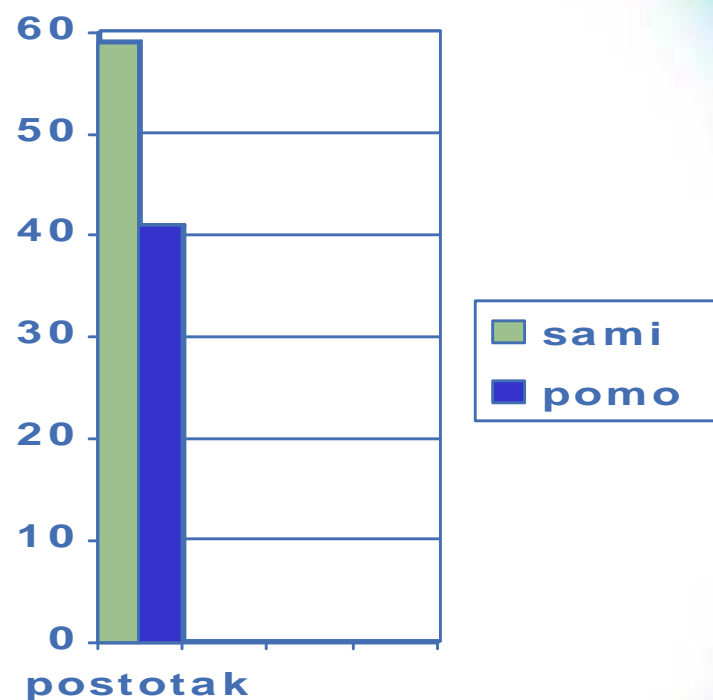
- 3. 5000.00-8000.00kn - 9 osoba

(više od polovice ispitanika ima mjese na primanja do 3,500kn)

3. pitanje

- (Ne)Mogu nost samostalnog pla anja troškova smještaja:
- 1.Sami pla aju troškove smještaja: 59 osoba
- 2.Trebaju pomo u pla anju troškova smještaja: 41 osoba
(pomo u pla anju sadašnjih troškova smještaja treba 41%ispitanika)

4. pitanje

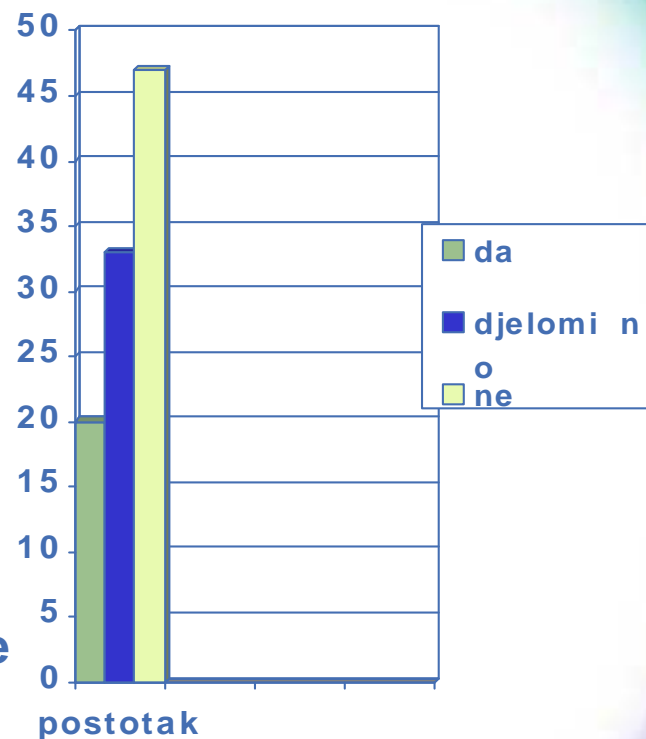
- Mogućnost samostalnog podmirivanja dodatnih svakodnevnih troškova (kozmetike usluge, farmaceutički proizvodi, izlasci, odjevni predmeti i sl.):

1. da - 20 osoba

2. djelomično - 33 osobe

3. ne: - 47 osoba

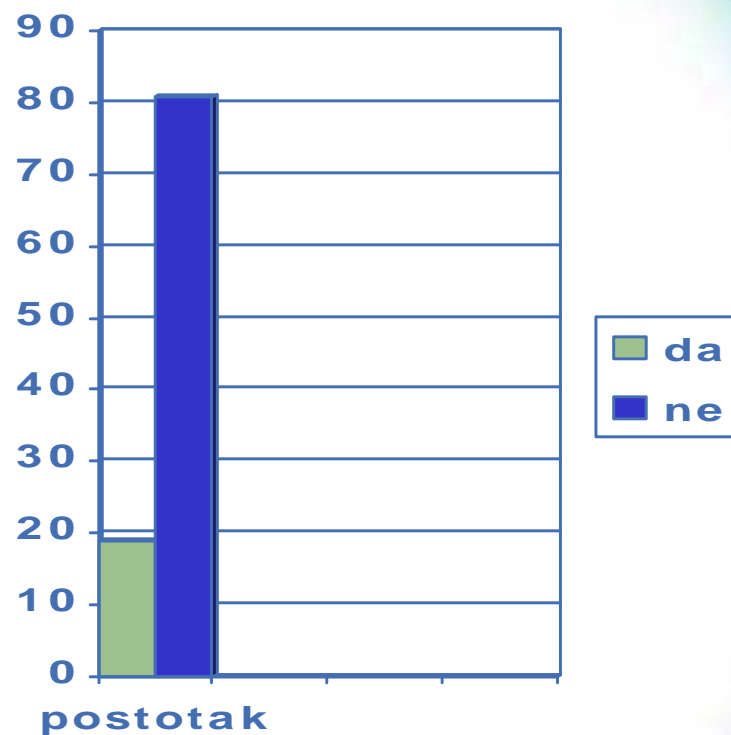
(gotovo polovica ispitanika nema sredstava za dodatne troškove)

5. pitanje

- Financijski pomažu djeci i srodnicima u potrebi:
 1. da - 19 osoba
 2. ne - 81

(19% ispitanika od svojih prihoda pomaže djecu ili srodnike, što je polovica od ispitanika nešto boljom mirovinom)

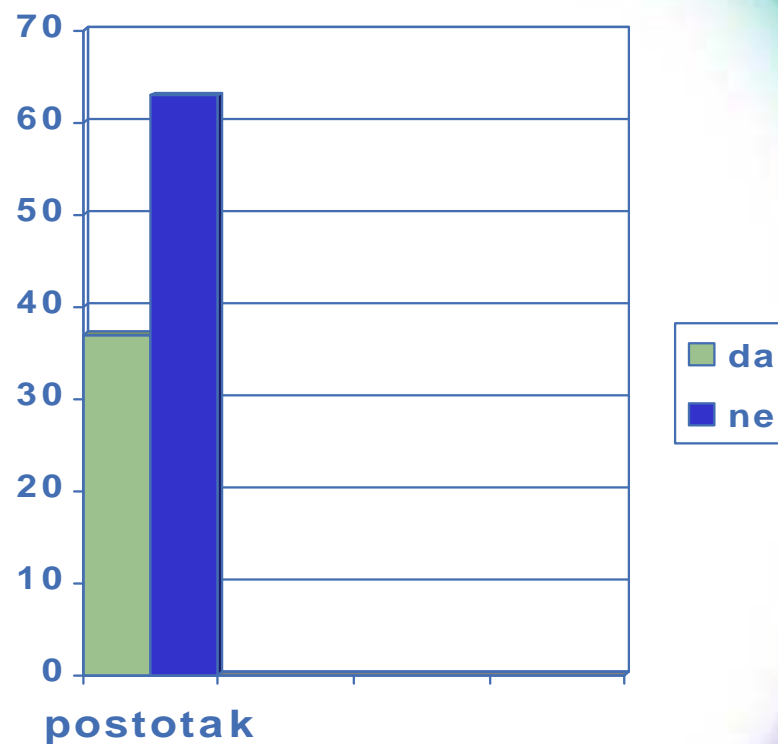
6. pitanje

- Sposobnost
financijskog
pomaganja
djece i srodnika,
ukoliko je
potrebno:

1.da - 37
osoba

2.ne - 63
osobe

(ak 63%ispitanika
ne može u
slu aju potrebe
ra unati na
pomo obitelji)

7. pitanje

- Utjecaj zadnjeg poskupljenja troškova smještaja na na in pla anja:

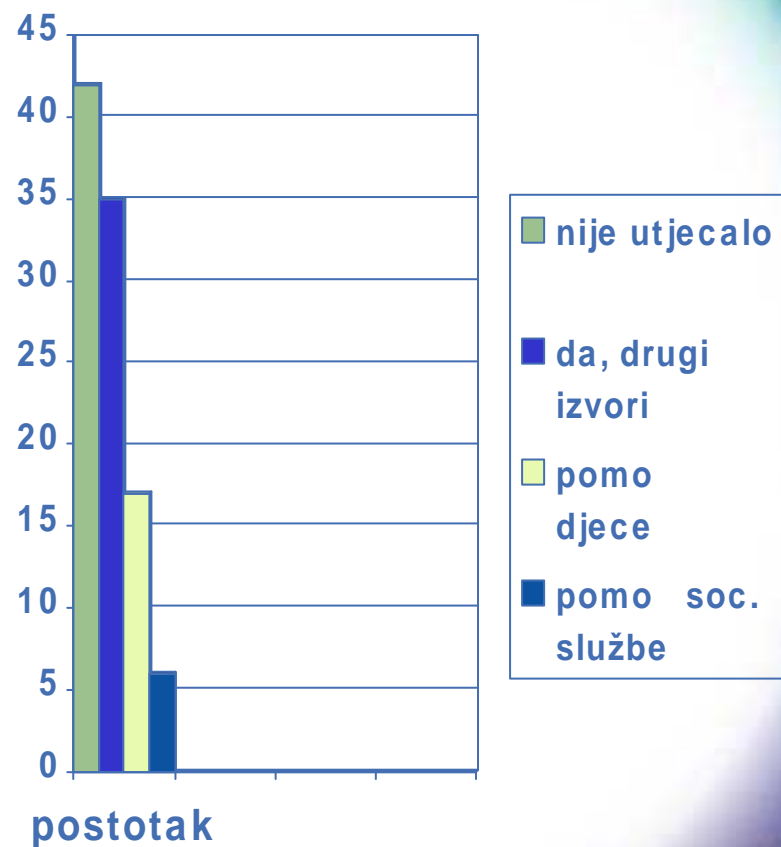
1. nije utjecalo-42

2.da, posegli su za drugim izvorima prihoda - 35 osoba

3.da,tražili su pomo djece i srodnika - 17 osoba

4.da,tražili su pomo socijalne službe - 6 osoba

(kod ak 58%ispitanika, zadnje poskupljenje smještaja utjecalo je na na in pla anja)

8. pitanje

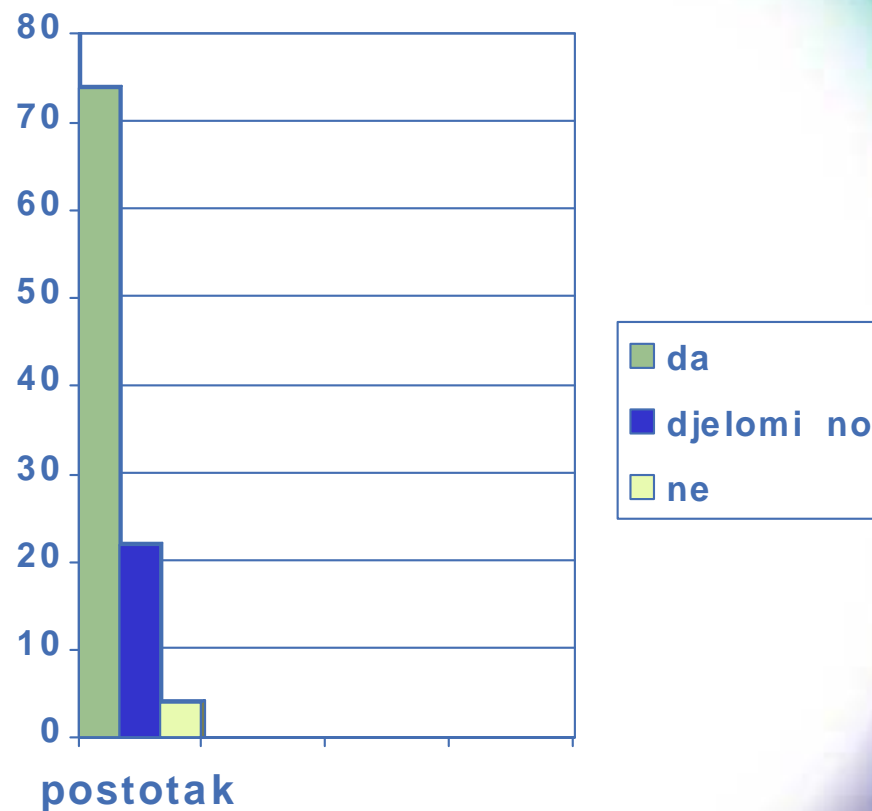
- Osjećaj
zadovoljstva i
zaštićenosti u
Domu:

1. da - 74
osobe

2. djelomično
- 22 osobe

3. ne - 4
osobe

(visok postotak u
osjećaju
zadovoljstva i
zaštićenosti,
74%isp.96%pod
1.i2.)

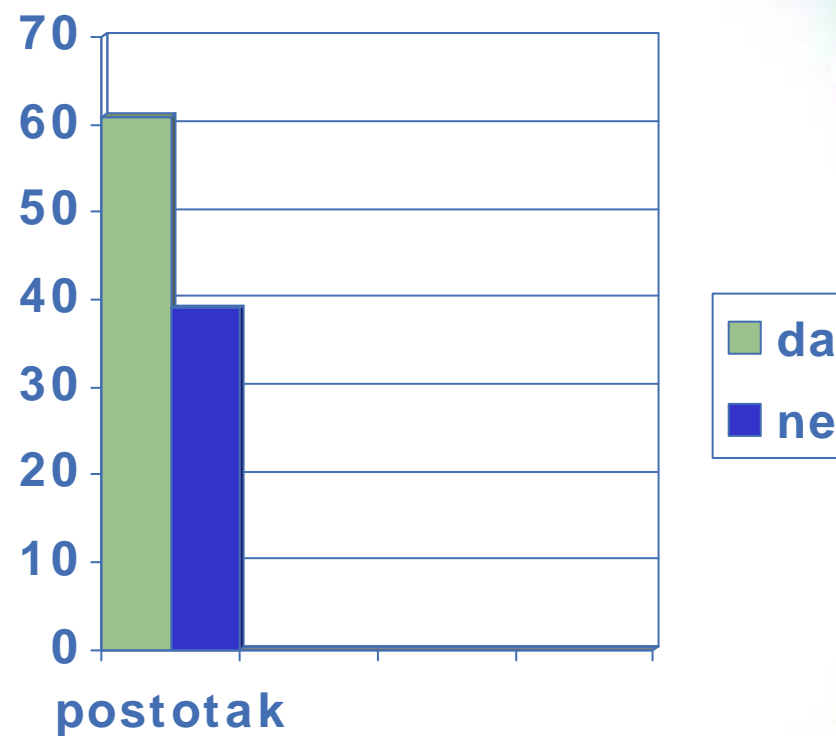
9. pitanje

- Osjećaj uključenosti u kreiranje života u Domu;

1. da - 61 osoba

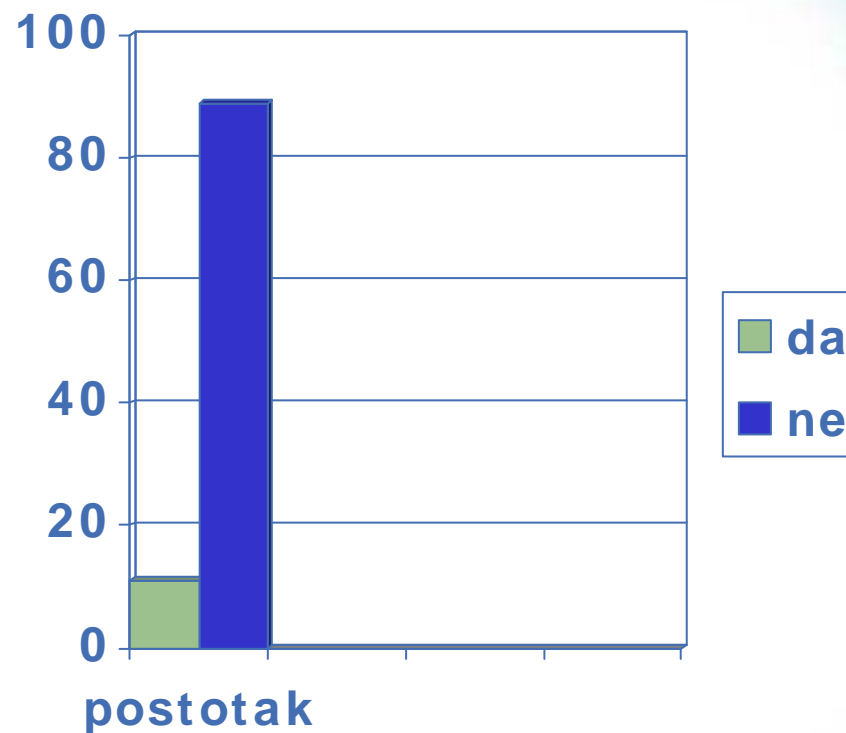
2. ne - 39 osoba

(većina (61%)
osjeća da sudjeluje u kreiranju života u Domu, tj. vlastitog života)

10. pitanje

- Želja za premještajem u drugi Dom:
1.da -11 osoba
2.ne – 89 osoba
(gotovo 90% ispitanika poručuje: ovo je moj Dom, ne bih ga mijenjala(o) za drugi)

Gruba analiza rezultata ankete u smislu financijske pomoći ispitanika

- Većina ispitanika živi u Domu od 0-10god,
- gotovo polovica ne može sama svojim prihodima plaćati smještaj
- Samo petina ispitanika može svojim prihodima podmiriti i nužne, dodatne potrebe i pomoći djeci i srodnicima
- Nešto više od polovice ispitanika može računati na fin. pomoć obitelji
- Zadnje poskupljenje smještaja je kod natpolovine ispitanika promijenilo način plaćanja smještaja)

Gruba analiza rezultata ankete u smislu doživljaja života u Domu

- čak tri četvrtine ispitanika osjeća se zadovoljnim i zaštićenim stanarom Doma
- gotovo isto toliko ih se osjeća uključeno u kreiranje života u Domu

čak puno više, čak 90, od 100 ispitanika, Dom u kojemu žive ne bi mijenjali niti za jedan drugi

Prisjetimo se definicije i svrhe etike i moralnih vrednota

- Stari su Grci shvaćali etiku kao onu koja treba odgovoriti sveobuhvatno na vječito traženje sreće, garantirajući mu »puno zadovoljenje svake naravne želje« i harmoniju raznih dimenzija života
- Što činiti da bismo ostvarili svoju ljudsku i društvenu prirodu?
- Kako voditi društvo da u njemu ljudi budu u mogućnosti ostvariti specifične ljudske potrebe: slobodu, ljubav, pravednost?
- To su neka od pitanja etike. Moralna problematika prožima sav naš život, osobni, obiteljski, politički, privredni.

Moli se i apelira:

- Koliko god uvođenje ekonomskih cijena smještaja imalo svoju opravdanost i logičnost, kod provođenja zakona, svakako je potrebno prisjetiti se pogleda iz Doma Centar, iz kojega stanari poručuju da su socijalno i ekonomski osiromašeni, ali i da su zaživjeli s Domom u kojemu su odlučili provesti ostatak života, te ga ne bi mijenjali niti za jedan drugi
- Vjerujemo da će se iznaći najpravednije rješenje koje stanare Doma Centar neće podsjetiti na prvotni naziv: Uboški dom, koji je prije 115 god. imao svoje svrhu, a kojemu se nikako ne žele vratiti

Pozdrav iz Centra, hvala na pozornosti!

